

Vergiliuswedstrijd 2019-2020 – een selectie uit Nederlandse vertalingen

Vergilius, *Aeneis*, 3.588-611

Vergilius. *Aeneas*. Vertaald door Piet Schrijvers, Historische Uitgeverij, Groningen, 2011.

De volgende dag verrijst in de vroegte het rood van de ochtend,
Aurora heeft de vochtige nacht van de hemel verwijderd
als een vreemde, onbekende mannengestalte,
sterk vermagerd, in lompen gekleed, uit de struiken omhoogkomt
en met zijn armen gestrekt een smekend gebaar naar de kust maakt.
Wij kijken om; hij droeg een baard en was gruwelijk smerig
– zijn kleren hield hij met doornen bijeen – maar verder een Griek, en
met zijn legermacht eertijds uitgezonden naar Troje.
Toen hij vanuit de verte Trojaanse kleren en wapens
gewaar werd, bleef hij, verschrikt door de aanblik, heel even stokstijf
staan en wachtte, dan rent hij halsoverkop naar de schepen,
huilend en biddend: 'Ik smeek u bij alle sterren en goden,
bij dit weldadige levenslicht van de hemel, Trojanen,
neem me aan boord, het kan me niet schelen in welke richting
als ik maar weg ben. Ik weet het, ik hoor bij het Griekse leger,
ik beken dat ik Troje als vijand heb aangevallen.
Als mijn misdadig oorlogsverleden dit moet verdienen,
scheur dan mijn lichaam in stukken en werp ze uiteen in de golven:
als ik moet sterven, dan graag de dood door mensenhanden.'
Hierna werpt hij zich op de grond, omklemt onze knieën en
laat ze niet los. We sporen hem aan om ons te vertellen
wie hij is en wat voor ellende hem heeft getroffen.
Zonder lang gearzeld te hebben reikt vader Anchises
hem de hand en bemoedigt hem door zijn vriendschap te tonen.

Vergilius, *Bucolica, Georgica, Aeneis*. Vertaald door Anton Van Wilderode, Brugge, 1978.

Toen met de morgenster de nieuwe dag rees
en reeds Aurora uit de hemelruimte
de klamme nevelslierten had verdreven,
kwam uit de bossen plotseling de vreemde
gestalte van een vreemdeling te voorschijn:
een afgemagerd man in vieze lompen
die smekend naar het strand de handen uitstak.
Wij keken om: een vreeslijke vervuiling,
verwilderd baardhaar en een plunje dat hij
met dorens deelsgewijs had vastgeregen,—
maar overigens een Griek en nog wel iemand
die eertijds met de wapens van zijn vader
naar de Trojaanse oorlog was gezonden.
Toen hij van verre de Trojaanse kleding
en wapens zag, bleef hij bij deze aanblik
een ogenblik onthutst en liep niet verder,
maar spoedig rende hij zo vlug de voeten
hem dragen konden naar het strand en smeekte
met tranen en gebeden om erbarmen:
'Trojanen, ik bezweer u bij de sterren,
bij alle hemelgoden, bij het daglicht
dat ik genieten mag, neem in uw schepen
mij mede, voer mij weg naar welke landen
gij ook moogt varen, want ik wens niets anders.
Ik weet, ik ben een van de vloot der Grieken
die moet bekennen dat hij Trojes goden
beoorlogd heeft. Als gij om deze reden,
omdat de schuld van mijn misdrijf te groot is,
niet doen kunt wat ik vraag, strooi mijn gebeente
dan in de zee, verdrink mij in de golven
van dit geweldig water. Moet ik sterven,
dan sterf ik liever door de hand van mensen.'
Dat was het wat hij zeide. Hij omklemde
mijn knieën, zelf rondkruipend op de knieën.
Wij spoorden hem tot spreken aan, hij zou ons
bekennen wie hij was en wie zijn vader,
ons zeggen ook welk onheilslot hem sedert
de strijd om Troje in het nauw gebracht had.
Na slechts een korte aarzeling stak mijn vader
Anchises zelf de jongeman de hand toe
en gaf hem dus een allerduidelijkst teken
van zijn vertrouwen.

Publius Vergilius Maro, *Aeneïs*. In Nederlandse verzen navolgd door Dr. A. Rutgers van der Loeff (Klassieke Galerij 154), De Nederlandsche Boekhandel, Antwerpen, 1965.

Toen zich het eerste daglicht weer verhief
en vochtig duister voor Aurora week,
590 kwam 'n menslijk wezen plotsling uit het bos
te voorschijn, jammerlijk en uitgeteerd,
vervuild met lange baard en beestebel,
maar blijkbaar 'n Griek die eens voor Troje streed.
595 Hij strekte smekend reeds zijn armen uit;
maar toen hij als Trojanen ons herkende,
bleef eerst, verstijfd van schrik, hij starend staan.
Dan echter snelde hij vooruit naar 't strand
om wenend ons erbarmen in te roepen:
600 "Bij 's hemels lichten en der luchten macht,
Trojanen, neemt mij mee, waarheen dan ook!
Ja, één der Grieken ben ik, die uw stad
met schepen zochten en met oorlogstuig.
Als onze misdaad zulk een straf verdient,
605 strooit dan mijn ledematen uit op zee! -
Een dood door mensenhanden is mij zoet."
Zo smekend hield hij onze knieën vast.
Wij vroegen, wie hij was, van welke stam,
en hoe hem 't Noodlot zo had voortgejaagd.
610 Mijn vader zelf bood zonder aarzeling
zijn hand hem als bewijs van vriendelijkheid.

Publius Vergilius Maro, *Aeneis (Salamander klassiek)*. Vertaald door M.A. Schwartz, Athenaeum-Polak en Van Genneep, Amsterdam, 2008.

Reeds verrees de volgende dag de morgenster aan de hemel en had Aurora de vochtige nevels verjaagd, toen eensklaps uit het bos de vreemde gestalte te voorschijn trad van een tot het uiterste vermagerde man, in lompen gekleed, die smekend de handen strekte naar het strand. Wij zagen om: een afschuwelijke vervuiling, een lange baard, een plunje door dorens aaneengeregen, overigens een Griek, eenmaal in de wapens van zijn vader naar Troje gezonden. Toen hij van verre de Trojaanse kleding en wapens zag, stond hij een ogenblik verschrikt door de aanblik en waagde hij geen stap; maar al spoedig snelde hij ijlings ondergeween naar het strand en hij smeekte: "Bij de sterren bezweer ik u, bij de goden en het weldadige licht van de hemel, neemt, Trojanen, mij mee en brengt mij weg, waarheen het u goeddunkt. Dit is al wat ik wens. Ik weet, dat ik ben van de Griekse vloot, ik beken, dat ik de penaten van Troje met oorlog bestookt heb. Daarom, als de schuld van mijn misdaad zo groot is, verdrinkt mij in de machtige zee. Als ik de dood vind, is het een vreugd die te vinden door menselijke hand." Na deze woorden omvatte hij mijn knieën en wentelde zich in het stof. Wij spoorden hem aan te bekennen uit welk bloed hij was gesproten, welk lot hem vervolgde. Mijn vader Anchises, niet langer aarzelend, reikte de jonge man zijn rechterhand en bemoedigde hem door dit pand van vertrouwen.